

Ú v o d e m

První farní kronika byla založena v roce 1938. Byla psána na volných listech a byla doplňována kněžími, kteří ve farnosti postupně působili. Obsahuje stručné dějiny obce, duchovní správy, dějiny a osudy kostela, zvonů a školy se záznamy do r. 1971. Za léta 1946 až 1956 nejsou v kronice zápisy žádné. Po roce 1956 provedl některé záznamy P. František Šrámek.

Druhá farní kronika byla založena v roce 1985 tehdeším duchovním správcem P. Janem Peňázem. Titulní list nese název: "Pamětní kniha žatčanské farnosti sepsaná v jubilejních Metodějově roce k 200. výročí založení Třebomyslic L.P. 1985". Kronika obsahuje, kromě některých zpráv z 1. kroniky, velké množství dalších událostí, zjištění a přehledů, jak z duchovní správy, tak z historie obce. Ze zachovalých poznámek a konceptů je patrné, že P. Peňáz věnoval sepsání kroniky hodně času, prostudoval školní kroniky, opatřoval si údaje v matrikách, pátral po písemnostech o obci mezi žatčanskými občany a pod. V kronice jsou shromážděny podrobné historické skutečnosti o obci a farnosti. Kronika má 188 listů velkého formátu a jsou v ní zachyceny události do roku 1990, kdy P. Peňáz z farnosti odchází do Velkého Meziříčí.

Stručná historie farnosti vycházející z obou uvedených kronik. Nově je sestaven kalendář historických událostí, popis děkovných křížů v obci a jsou doplněny údaje až do konce roku 2002. Texty jsou zpracovány stručně a za každé téma zvlášť. Podrobněji se lze o některých starších událostech dočíst ve 2. farní kronice z roku 1985.

Josef Sedláček
kronikář obce

Kalendář událostí

rok	událost
1247	připomínka kostela sv. Martina
1345	zmínka o prvním známém faráři Janu Stendalovi
1351	Jan Stendal se stává kanovníkem v Brně
1600	ke kostelu přistavěna věž, na ni zavěšeny 4 zvony
1616 - 1618	postavena kaple sv. Maří Magdaleny. Nechala ji postavit rodina Mernsdorfova, z níž pocházel olomoucký biskup kardinál Ditrichštějn
1624	první zmínka o žatčanských zvonech
1634	obec přifařena k Újezdu
1700	přestavba kostela ve slohu barokním, gotická okna zazděna
1850	nový vchod do kostela pod věží, sloup uprostřed chrámové lodi odstraněn, klenba válcovitě sklenuta, kamenná kazatelna přesunuta na hřbitov, místo ní pořízena dřevěná. Zákristie přemístěna za hlavní oltář.
1856	do kostela přivezeny svaté ostatky
1864	nový zvon "Cyril a Metoděj"
1864	popisovány 4 zvony na věži kostela
1888	zakoupena socha sv. Františka Seraf, umístěna v pilíři chrámu
1891	nová socha P. Marie Lurdské - umístěna v pilíři chrámu
1900	postaven dřevěný misijní kříž u vchodu na věž kostela
1908	instalovány věžní hodiny
1908	pořízeny nové varhany
1911	založení Kostelní jednoty pro obnovení duchovní správy
1913	koupě Hanušova domku č. 61 u hřbitov. zdi na uvažovanou faru
1916	dva velké kostelní zvony zabaveny k válečným účelům
1917	třetí zvon - umíráček - zabaven k válečným účelům
1919	koupě Winklerova domu č. 29 na novou (nynější) faru
1919	na faře trvale působí přidělený kaplan z Újezda P.Osvald Šurý
1922	pořízeny 3 kostelní zvony za zabavené v 1. světové válce
1924	na faru přichází přidělený kaplan z Újezda P. Alois Svára
1929	kostelní jednota požádala o zřízení samostatné farnosti
1930	27.11. schvaluje Brněnské biskupství samostatnou farnost
1931	obnovena samostatná duchovní správa, farářem je jmenován P.Alois Svára
1931	31.5. slavnostně instalován 1. farář P. Alois Svára
1935	opravena a zvýšena věž kostela, pořízen 4. ciferník hodin
1942	dva velké zvony zabaveny pro vojsko (2. světová válka)
1945	oprav kostela poškozeného při osvobození obce
1956	duchovní správa v Měnině (P. František Šrámek)
1956	rozšířena zákristie
1958	pořízeny 2 nové kostelní zvony "Maria" a "Václav "
1958 - 1990	větší část fary pronajata na archiv ONV a sklad civilní obrany obce , budova nebyla udržována a chátrala.
1959	darován třetí kostelní zvon " Jan Bosco"
1961	na kostele obnovena břídlíce
1963	kostel vymalován
1963	po smrti P. Františka Bébara fara opuštěna
1978	duchovní správa v Moutnicích (P. Otmar Kaplan, P.Jan Peňáz, P. Jiří Landa)
1980	v kostele položena mramorová dlažba, odstraněny železné sloupy pod kůrem, nová

	dvojitá okna, nová elektroinstalace
1981	nové dubové lavice, restaurován hlavní oltář a křtitelnice, vzduchový kanál kolem kostela, akumulární kamna
1982	odstraněny boční oltáře a kazatelna, pořízena nová křížová cesta
1983	měděná krytina věže, věž znovu omítnuta, opravena márnice
1984	nová omítka kostela, měděná krytina na zákristii
1984	část fary opravena k úřadování, na střeše nová bobrovka
1984	opravena kaple sv. M. Magdaleny: nová fasáda, obnovena korouhev na opravené střeše kaple
1985	nový obětní stůl
1986	sedačky pro ministranty, přemístěna socha sv. Jana Nepomuckého na hřbitov, dokončeno dláždění kolem kostela
1986	mramorová dlažba do kaple sv. M. Magdaleny
1987	z části márnice vybudována zpovědní místnost, dokončeno elektrické zvonění pro tři zvony, opraven Betlém
1988	nová kovová brána do kostela
1989	měděná krytina na kostel, nová podlaha na kůr, generální oprava varhan
1994	duchovní správa v Újezdě (P. Milan Mihule, P. Josef Daněk a následující)
1994	zahájení generální opravy fary. Postavena nová přední zeď, dána nová venkovní okenní křídla a vchodové dveře
1995	na faře nová elektrická přípojka fary, nová fasáda a okapy
1997	oprava fasády kostela a kaple, nový silikátový nátěr, odstranění zvlhlých vnitřních omítek v kostele a kapli, sanační omítky, elektronický ukazatel čísel písní
1997	vzduchový kanál kolem kaple sv. M. Magdaleny
1998	výmalba kostela a kaple, úprava vnitřního osvětlení kostela
1998	vnitřní úpravy pravé strany fary pro potřeby farního společenství, nové podlahy, stropy, sociální zařízení, vnitřní omítky
1999	na faře provedeny dlažby, obklady, elektrické osvětlení, vodovod, plynové topení, nátěry, výmalba, žaluzie. V bytové části vlevo vybudováno sociální zařízení.
1999	9. května uděloval pomocný biskup Josef Kajnak z Hradce Králové biřmování 18 mladým farníkům. Účastníci měli hostinu již v opravené společenské části fary.
2000	národní pouti do Říma v roce Velkého jubilea se z obce zúčastnilo 14 osob, celosvětového setkání mládeže s papežem v Říme 2 děvčata.
2000	v září odešel z farnosti do salesiánského střediska v Brně duchovní správce P. Josef Daněk, nově nastoupil P. Antonín Špaček
2001	21. října byla v rámci oslav 870 let obce sloužena na návsi děkovná mše a po ní posvěceny znak a prapor obce.
2001	na sešlapané schodiště na kůr byly položeny nové nášlapní desky, do kostela instalováno nové rozhlasové zařízení, v kapli sv. M. Magdalény vyměněna okna, zatepleny stropy nad zákristii.
2001	dokončena hrubá stavba obytné a skladovací části fary.
2002	u zákristie vyměněno staré okno za nové, uvnitř pořízen nový nábytek, provedena generální akumulárních kamen v kostele
2002	upraven kněžský pomník, na hrob položena deska z umělého mramoru
2002	na faře provedeny vrchní betony a sádkartonové stropy v přistavěné kuchyňce a spíži obytné části budovy
2002	v září dochází ke změně duchovních správců - do Švýcarska odchází P. Antonín Špaček, z Rumburka přichází P. Miroslav Dibelka, salesián

K o s t e l Nejsvětější Trojice

Ves Žatčany patří k nejstarším osadám moravským, první písemnou zmínku o ni nacházíme v listině olomouckého biskupa Jindřicha Zdíka z r. 1131, v níž jsou Žatčany (Satcane) vypočítávány jako součást majetku kostela brněnského.

Duchovní správa (kostel a fara) se připomíná již ve 13. století, když roku 1247 papež Inocenc III. dovoluje biskupu olomouckému, aby obsadil faru v Žatčanech, která se uvolnila odchodem plebána (kněze) Kunráta. Z uvedeného lze usoudit, že zde již předtím stával menší kostel či kaple, snad již v 11. století. Jediným známým farářem z nejstarších dob byl Jan Stendal,

o němž se uvádí, že ho v r. 1351 papež Klement VI. jmenoval kanovníkem brněnským.

V náboženských bouřích na konci 16. a počátkem 17. století fara v Žatčanech zanikla.

Od roku 1634 patřila ves filiálně do Újezda.

Kostel byl původně zasvěcen sv. Martinu, později, patrně po velké morové ráně r. 1616, kdy zůstalo ve vesnici pouze 28 lidí, zasvětili se zbylí občané Nejsvětější Trojici.

Původní kostel či románská kaple byla později rozšířena a přebudována ve slohu gotickém.

Z té doby zůstalo dodnes zachováno zdivo v základech kostela (velké, mistrovsky přitesané kvádry) a podpěrné pilíře u venkovní zdi. Na jednom z pilířů se dodnes zachovalo část kamenné ozdoby, snad okruží původního pilíře či okna. Uvnitř chrámové lodi zůstal z gotické tvářnosti kostela zachován svatostánek po levé straně oltáře a sedadlo pro kněze opatřené zdobným baldachýnem po pravé straně. Z těch dávných dob pochází i klenba v presbytáři. Za oltářem a po jeho obou stranách jsou zazděny otvory po gotických oknech. Ze zazděného okna

z věže na půdu se usuzuje, že kostel byl bez věže. Potvrzuje to i zpráva ve farní kronice, že byla ke kostelu kolem r. 1600 přistavěna věž, na ni zavěšeny 4 zvony, které byly hlasově tak sladěny, že prosluly v celém okolí.

Kolem r. 1700 byla prováděna generální oprava kostela a vnitřek kostel úplně zrestaurován ve slohu barokním. Gotická okna v presbytáři byla nahrazena lunetovými v dnešní podobě a postaven nový hlavní oltář s obrazem Nejsvětější Trojice a s ozdobnou tabulkou s nápisem "S. Trinitas unus Deus miserere nobis A.D. 1700" (Svaté Trojice, smiluj se nad námi). Obraz na hlavním oltáři a celé oltáře vedlejší jsou z roku 1750. Vedlejší oltář na evangelní straně (vlevo) byl ozdoben obrazem sv. Barbory, na epištolní straně (vpravo) byl oltář s obrazem sv. Antonína Paduánského. Všechny tři oltáře byly vyzdobeny uměleckými řezbami.

Velkou proměnu prodělal kostel v roce 1850. Pod věží byl probourán vchod do kostela, ze sakristie se stala předsíň. Původní vchod do kostela z jižní (boční) strany byl zazděn, v roce 1909 byla do výklenku bývalého vchodu umístěna socha sv. Jana Nepomuckého, která byla po posledních úpravách kostela přemístěna na travnatou plochu před kostelem. Sloup uprostřed chrámové lodi byl odstraněn, klenba nad lodí chrámovou válcovitě sklenuta, kamenná kazatelna umístěna na hřbitově vedle kaple a do kostela pořízena nová dřevěná. Z újezdského kostela přemístěna křížová cesta. Také kůr byl rozšířen, podpírající železné sloupy ovšem vzhled kostela zhoršily. Do lodi kostela darovala rodina Habigerova skleněný lustr.

O kostel nepřestávali zbožní a obětaví farníci pečovat, i když v těch dobách nebyla v obci samostatná fara. Ve farní kronice se dočítáme, že v r. 1856 byly do kostela přivezeny svaté ostatky, r. 1864, na paměť 1000. výročí příchodu sv. Cyrila a Metoděje na Moravu, byl na věž pořízen nový zvon s jejich jmény, v roce 1888 zakoupena a do výklenku v pravém pilíři kostele umístěna socha sv. Františka, r. 1891 byla posvěcena a levém pilíři chrámové lodi umístěna nová socha P. Marie Lurdské, v r. 1900 zde byly za velké účasti pořádány misie a v upomínku na ně byl u vchodu na věž postaven misijní kříž, v r. 1908 byly instalovány věžní hodiny

a pořízeny nové varhany. V 1. světové válce byly kostelní zvony zrekvírovány (zabaveny) pro válečné účely, 3 nové zvony byly potom pořízeny v r. 1922.

Po obnovení samostatné duchovní správy v r. 1931, za působnosti prvního faráře P. Aloise Sváry, byla v roce 1935 opravena věž kostela, zdivo zvýšeno o 85 cm, pořízena nová vazba, obnovena břidlicová krytina a na východní straně věže pořízen nový ciferník.

Ve 2. světové válce byly zvony znovu z kostela Němci odebrány. Při přechodu fronty v dubnu 1945 byl kostel značně poškozen. Kostelní věž dostala 2 dělostřelecké zásahy, střepinami byla velmi poškozena střecha a vazba, do kostela zatékalo. Farníci se opět pustili do oprav a 15. září 1945 byl kostel v pořádku. V r. 1956 byla rozšířena zákristie, v r. 1958 byly ze sbírek věřících pořízeny 2 nové zvony (Marie a Václav), rok nato byl darován 3. zvon (Jan Bosco).

V r. 1961 se obnovovala břidlice na kostele, v r. 1963 byl kostel vymalován.

Velké opravy kostela v pokoncilním duchu byly zahájeny v r. 1980 za působnosti duchovního správce P. Otmaru Kaplana. Po jeho odchodu do Třebíče, od r. 1983 v opravách s velkým zaujetím pokračoval P. Jan Peňáz, který farnost spravoval jako dojíždějící administrátor z Moutnic. Práce byly ukončeny v roce 1989. Jen z pouhého výčtu provedených prací si můžeme udělat představu, jak rozsáhlý byl objem oprav, kolik peněz se muselo na opravy shromáždit a kolik tisíc hodin dobrovolné práce farníků a úsilí našich duchovních správců bylo na opravy kostela vynaloženo:

- v roce 1980 položena nová mramorová dlažba, odstraněny železné sloupky pod kůrem a nahrazeny traverzou, pořízena nová elektroinstalace, pořízena nová dvojitá okna
- v roce 1981 pořízeny nové dubové lavice, vymalován vnitřek kostela, vybudován vzduchový kanál kolem kostela, restaurován hlavní oltář a křtitelnice, pořízena akumulární kamna
- v roce 1982 odstraněny boční oltáře a kazatelna, pořízena nová křížová cesta (malovala Sabina Kratochvílová z Brna)
- v roce 1983 věž pokryta měděným plechem, střecha věže opatřena novými měděnými okapy, otlučena omítka a věž znovu zomítána, opravena márnice.
Při odstraňování omítky objeven nad hlavním vchodem pás klasového zdiva, potvrzující původ kostela ze 12. století.
- v roce 1984 byla otlučena omítka z kostela a ten znovu zomítán, na střechu nad zákristií dána měděná krytina.
- v roce 1985 byl pořízen nový obětní stůl podle návrhu Ludvíka Kolka z Brna. Stolařskou práci provedl Josef Binek z č. 5, mramoroval Jan Kratochvil z Brna. Ke zhotovení stolu byly použity části vyřazených bočních oltářů.
- v roce 1986 zbudovány sedačky u oltáře pro ministranty, socha sv. Jana Nepomuckého postavena do volného prostoru na hřbitově, uprostřed oltáře byl umístěn dřevěný svatostánek, byly provedeny barevné úpravy svatostánku a bývalého oltáře, aby odpovídaly obětnímu stolu, bylo dokončeno dláždění kolem kostela a do kostela byly pořízeny
4 dubové lavice pro děti a 1 pro dospělé.
- v roce 1987 bylo dokončeno elektrické zvonění pro 3 zvony, z části márnice vybudována zpovědní místnost, opraven Betlém.
- v roce 1988 pořízena nová brána do kostela, nakoupen měděný plech na střechu kostela za 168 tis. Kčs.
- v roce 1989 položena měděná střecha a okapy na kostel, nová podlaha na kůr a provedena generální oprava varhan za 64 tis. Kčs (nový hrací stroj).
- varhany posvětil 5.11.1989 brněnský prelát Ludvík Horký, při mši na ně hrál významný brněnský varhaník prof. Josef Pukl, samostatný koncert měl znovu na sv. Štěpána odpoledne.

P. Jan Peňáz odchází v květnu 1990 jako farář a děkan do Velkého Meziříčí a zanechává nám kostel v bezvadném stavu. Teprve s odstupem času si uvědomujeme, co všechno se z jeho iniciativy a nezměrného úsilí při opravách kostela, kaple i fary v té době udělalo.

Po 8 leté přestávce, v roce 1997 se začala farnost připravovat na primici našeho bohoslovce Pavla Křivého v roce 1998. Za působení tehdejšího duchovního správce P. Josefa Daňka byla provedena obnova venkovní fasády kostela a kaple, oba objekty byly vymalovány i zevnitř. Venkovní fasádu se silikátovým nátěrem provedla brněnská firma Průmstav v roce 1997, natěračské práce náš občan Vojtěch Lízal z č. 192 . Otlučení a nahození zvlhlých omítek

v kostela a v kapli se provádělo svépomocí v tomtéž roce, odborné zednické práce provedli Oldřich Krbílek č. 137 a Jiří Blaško č. 229 , výmalbu provedl v únoru 1998 malíř Rozek z Křepic. Na opravy obou památkových staveb byly získány státní dotace ve výši 180 tis. Kč. Při té příležitosti byl z chrámové lodi odstraněn skleněný lustr, zakoupen elektronický ukazatel čísel písní, instalováno nové osvětlení kostela.

K primiční slavnosti P. Pavla Křivého dne 4. července 1998 byl kostel dokonale připraven. Za působnosti P. Antonína Špačka byly v r. 2001 položeny na sešlapané schody na kůr nové nášlapní desky (Josef Binek č. 5), do kostela instalováno nové rozhlasové zařízení a zatepleny stropy nad zákristií. V roce 2002 bylo u zákristie vyměněno okno, vyměněn v ní nábytek, vyladěny varhany a upraven kněžský hrob . Koncem roku, už za P. Miroslava Dibelky, provedena velká oprava akumulčního vytápění kostela.

Zvony

První zmínka o kostelních zvonech je z r. 1624, Tehdy byly na věži 2 zvony. O 200 let později, v r. 1821 se píše již o třech v roce 1864 jsou již podrobněji popisovány zvony čtyři. Největší, t. zv. hrubý váží 420 kg nesl nápis „sv. Cyrile a Metoději, proste za nás.“ Byl pořízen na památku tisíciletého pokřesťanství Moravy. Polední zvon „Florián“ s latinským nápisem z r. 1843 vážil 240 kg. O třetím zvonu „Svatý kříž“ s německým nápisem, který byl částečně uražený, se povídalo, že při Bitvě 3 císařů v r. 1805 údajně dělová koule, vystřelená od kaple sv. Antonička nad Újezdem, proletěla žatčanskou věží a kousek zvonu odrazila. Čtvrtým zvonem byl umíráček o váze 100 kg.

Za 1. světové války v roce 1916 byly zvony zabaveny k válečným účelům. Před odvezením se na rozloučenou dlouho vyzvánělo, den na to vojáci zvony kladivý na kusy rozbili a v pytlích do Vídně odvezli. Podle pamětního zápisu našeho občana Františka Čermáka z č. 72 z r. 1934 *” nechali jenom malý a ten byl puklý, následkem čehož za krátko pukl úplně a nebylo nic. Zůstalo jen teskno v duši”*. Po válce byl koupen malý zvon z Hostěrádek - Rešova, který tam jeden občan za války před zrekvírováním zakopal. Ani ten zvon neměl dlouhého trvání, jelikož uložením v zemi utrpěl.

Nové bronzové zvony pořídila Kostelní jednota v roce 1922 za 29 tis. Kč. Největší z nich vážil 254 kg, prostřední 131 kg a malý o 44 kg. Zvony byly pečlivě opracovány a krásně sladěny, na povrchu opatřeny krásnými ornamenty. Můžeme se o tom přesvědčit ještě v této době, když si na věži prohlédneme umíráček, který přežil 2. světovou válku. Zbylé dva zvony stihl obdobný osud jako zvony v 1. světové válce. V dubnu r. 1942 musely být odevzdány k válečným účelům německé armádě. Den před odebráním zvonů se na rozloučenou až do tmy vyzvánělo, loučení bylo smutné. Tehdejší pan farář P. Václav Kosina o tom po válce napsal do farní kroniky: *” Ponechán byl pouze umíráček, který se dočkal potrestání svatokrádeže. Právě za 3 roky, v dubnu 1945, viděl ve zmatku a úzkosti prchající německé vojáky - trosky to kdysi pyšné armády - a krátce nato odzvonil i na všech frontách kdysi vítězí Velkoněmecké říši Adolfa Hitlera.”*

Na věži zůstal celých 16 let jen umíráček, kterým se zvonilo na veškerá shromáždění v kostele a při úmrtí farníků. Peněžní sbírky na nové zvony a sbírání patřičného množství čisté mědia čistého cínu na přípravu zvonoviny probíhaly v roce 1957. Zvony byly ulity ve slévárně v Modřicích.

Svěcení zvonů si připomeňme ze zápisu ve farní kronice: *” Dva nové zvony byly posvěceny 23. února 1958 v upomínku na sté výročí zjevení Panny Marie v Lurdech. Zvony posvětil Dp. děkan Inocenc Haňka, rodák blučinský, kázal Dr. P. Ladislav Matyáš, profesor bohosloví v Brně. Zvony byly ozdobeny a vezeny na voze od bratra Oldřicha Zapoměla č. 106 za zpěvu písně ”Bože, cos ráčil”. Po posvěcení za zpěvu ”Zvoňte zvony” byly vtaženy do věže. Pak následovalo v kostele sv. požehnání a slavné ” Te Deum”. Po ukončení slavnosti při odchodu z kostela se novými zvony již vyzvánělo. Hrubí zvon ”Maria” váží 382 kg, polední ” Václav” váží 210 kg. Třetí zvon darovala rodina Zedulova, posvětil jej P. děkan František Šrámek 29.11.1959. Zvon nese jméno světce ” Jan Bosco” a váží 148 kg.*

Od té doby máme na věži 4 zvony. Mnozí starší si dobře pamatují, že při kostele bývala funkce zvoníka, posledním z nich byl pan Stanislav Binek z č. 5. Ke zvonům byla přivázána lana, ukončena v předsíně vlevo od vstupu na kůr, a taháním za lano se pravidelně zvonilo ranní klekání, poledne, večerní klekání a před každou bohoslužbou. Pokud se vyzvánělo všemi zvony, musel si zvoník přizvat pomocníka. Automatický elektrický pohon jednoho zvonu byl pořízen v r. 1986, na další dva zvony dokončen v roce 1987. Na umíráček se zvoní stále ručně.

Naše zvony mají dlouhou a pohnutou historii, farníci se nenechali odradit nepříznivými událostmi, obětovali nemálo peněz, aby mohli znovu denně naslouchat malebnému zvuku kostelních zvonů.

Kaple sv. Maří Magdalény

Hřbitovní kapli sv. Maří Magdalény poblíž kostela nechala postavit v letech 1616- 1618 rodina Mensdorfova rodina, z níž pocházel olomoucký biskup kardinál Ditrichštejn. Traduje se, že byla zbudována zbylými 28 farníky jako dík za přežití morové epidemii v r. 1616. Je v ní dřevěný oltář, upravený na Boží hrob, nad oltářem a za ním napodobení krápníkové jeskyně se sochou světice. Na břidlicové střeše kaple je korouhev s letopočtem a se znakem rodu Ditrichštejnů. Při opravách kaple v roce 1984 byla korouhev obnovena a opatřena tímto nápisem: *” Svatá Maří z Magdaly, svatí Sedmipočetníci, orodujte u Boha za Moravany. Při opravách L.P. 1984 byla pořízena tato nová korouhev a dvouramenný Cyrilometodějský kříž, jako věrná kopie původně zhotovené při zřízení kaple M. Magdalény L.P. 1618. Původní kříž s korouhví byly umístěny v chrámovém depozitáři. Práci provedli Pavel Husák z Nesvačilký a Bořivoj Opluštil ze Žatčan. Rytecké práce František Polák ze Šlapanic. ”* Dále jsou po levé straně korouhve uvedena data: 1755, 1821, 1869. 1881, 1962, 1984, označující pravděpodobně roky , ve kterých byla kaple opravována.

V roce 1984 byla venkovní omítka kaple otlučena , znovu nahozena a fasáda barevně obnovena. Také střecha byla opravena a s ní již vzpomínaná korouhev. V roce 1986 byla do kaple položena mramorová dlažba. V letech 1997 - 1998 byla za přispění státu (80 tis. Kč) kaple znovu zvenku i zevnitř opravena, kolem ní proti vlhkosti zbudován vzduchový kanál , provedeny nové vnitřní sanační omítky, na fasádě obnoveny ozdobné prvky podle původního provedení a fasáda barevně upravena podle doporučení památkového ústavu.

Kaple je jako nemovitá památka součástí chráněné kulturní památky areálu kostela.

H ř b i t o v

Také nás starobylý hřbitov je památkově chráněný. Je ohrazen kamennou zdí a rozkládá se kolem celého kostela. Svoji polohou a vzorně udržovanými hroby je považován za jeden z nejkrásnějších v okolí.

Na hřbitově je 162 hrobů, z toho 98 se dvěma a 64 jednomístnými hroby. Pomníky jsou většinou z umělého kamene, jen zřídka žulové. Z dřívějších dob se dochovaly 3 prosté kříže železné a 2 mohutné pomníky z vytesávaného kamene.

Stále více pohřebních obřadů je vykonáváno zpopelňováním, proto je na hřbitově uloženo již 43 uren.

Ve starších dobách byl hřbitov majetkem řím.-katolického kostela a pro jinověrce byla vyhrazena hrobová místa ve východním rohu hřbitova poblíž současného vodovodu. Také malé děti byly pochovávány na vytýčeném místě (naproti zákristie). Ještě v roce 1972 napočítal pan Stanislav Podloucký z č. 226 takových hrobečků celkem 13. Ten také zaznamenal, že se hřbitov v 19. století 2 krát vyvážen, protože byl moc vysoký a kostel zamokal.

K historii hřbitova se váže také jedna zajímavost zapsaná novinářem Janem Tenorou někdy kolem roku 1930:

” Na něm za války třicetileté oběsil se na stromě voják. Hřbitov byl tím znesvěcen. Mrtvolu vojáka i strom spálil kat, ale pro ten zlý čin sebevraždy tam spáchaný nesmělo se potom na hřbitově pochovávat . Farníci, těžko to nesouce, prosili prostřednictvím svého faráře biskupa olomouckého Karla z Lichtenštejnu, aby se na hřbitově smělo pochovávat a pobožnosti konat. Biskup vyhověl a přípisem z 18. května 1666 ze své řádné moci i podle zvláštních fakult apoštolských sobě udělených, dal kapitulnímu brněnskému Matyáši Karlu Herolatovi dovolení a pravomoc, aby mohl onen hřbitov jako zástupce biskupův rekoncilovat, měl jej pokropit vodou od biskupa svěcenou za obvyklých obřadů. Originál tohoto listu je v kapitulním archivu v Brně.”

Původně byla hlavní hřbitovní cesta zpevněna velkými kameny, v roce 1969 byla předlážděna žulovými kostkami a v roce 1986 dokončeno dláždění kolem celého kostela a hřbitov odvodněn.

Při pohřbech se začíná upouštět od pohřebního průvodu z domu smutku, (naposled byl takový pohřeb v roce 1996), také pohřbívání do hrobu ubývá, např. v r. 1997 bylo ze 16 pohřbů 7 žehem.

Nejstarší rok narození (1816) se dočteme na pomníku u Bernarda Blaženky, následují Karel Binek (1936) a Josef Sedláček (1839). Hřbitov je ve správě obce, hrobová místa se pronajímají na 10 let.

Připomeňme si, že na okraji obce směrem k Brnu stojí malý, také vzorně udržovaný hřbitůvek Církve českobratrské evangelické. Má 16 hrobů, nejstarší nápis roku narození - 1830 - je na pomníku u Veroniky Otřisalové. Hřbitůvek byl původně ještě menší, do dnešní podoby byl rozšířen podle projektu místního stavitele z r. 1939.

F a r a

Po velké morové ráně v r. 1616 zůstalo v obci jen 28 lidí . Malý počet věřících vedl k zániku samostatné duchovní správy, v r. 1634 byla obec přifařena do Újezda. Tento stav trval téměř 300 let.

Začátkem 20. století zesílily snahy, aby byla farnost znovu obnovena, aby měla vlastního faráře. Přípravy k obnovení duchovní správy začaly ustavením Jednoty pro zařízení samostatné duchovní správy při filiálním chrámu Páně v Žatčanech (Kostelní jednota) 3. prosince 1911

a našly podporu u brněnského biskupa Dr. Pavla Huyna i újezdského děkana P. Františka Běbara.

Hlavním úkolem Jednoty bylo vybudovat v obci fara. Proto v r. 1913 koupila Hanušův domek č. 61 sousedící se hřbitovem . Vedle něho stál starý obecní špitál (domek pro chudé, opuštěné, nemocné občany), kde před dávnými časy stávala fara . Oba domky byly zbourány s úmyslem postavit místo nich faru novou.

Když rok nato vypukla 1. světová válka, úsilí o postavení nové fary bylo přerušeno. Po vzniku Československa se Jednota znovu pustila do práce. Od výstavby fary v těsné blízkosti hřbitova bylo upuštěno a v r. 1919 bylo zakoupeno staré hospodářské stavení č. 29 po stařečku Winklerovi, které bylo upraveno na novou faru. Ještě téhož roku se do fary nastěhoval újezdský kaplan P. Osvald Šurý, aby v Žatčanech vykonával všechny náboženské funkce. Fara ale nebyla v té době v takovém technickém stavu, aby mohlo být požádáno o zřízení samostatné farnosti. Vyplývá to i z písemné vzpomínky l. starosty Orla, že když byl v roce 1921 založen Orel, souhlasil P. Šurý, aby se ve farské stodole cvičilo, ale nejdřív si ji museli Orli na vlastní náklady opravit.

V roce 1924 byl ustanoven správcem farnosti P. Alois Svára, dosud kaplan v Šaraticích. Teprve potom se prováděla přestavba fary do podoby, jakou ji většina starších farníků znala.

V roce 1929 podala Kostelní jednota žádost o zřízení samostatné duchovní správy , když už úpravy fary ukončeny.

Doslovný popis farní budovy z r. 1931 uvedený ve starší farní kronice zní:

"Fara má číslo domovní 29 a leží přes 2 domy k západu od kostela ve čtvrti zvané " Kout". Je to obyčejný přízemní dům, který byl za prozatimní budovu účelně upraven.

V průčelí, které je obráceno k jihu, jest 7 oken a dveře do síně. Síň je dlážděna cementovými dlaždicemi. Ze síně vlevo vedou dveře do světnice se dvěma okny. Proti vchodu do fary vedou dveře na verandu, která je dlážděná cihlovými dlaždicemi. Z verandy vlevo je vchod do kanceláře, která má jedno okno na dvůr a obyčejnými dveřmi je spojena se světnicí již jmenovanou. Na druhém konci verandy vedou dveře do malé předsínky. Z ní se vchází vlevo do světničky s jedním oknem a přímo z předsínky do kuchyně se dvěma okny na ulici. Z kuchyně vedou dveře do světnice se dvěma okny na ulici. V kuchyni je nový sporák, ve světnici kachlová kamna. V ostatních světnicích jsou kamna kachlová.

Kromě jednoho okna v kanceláři směřují všechna okna na ulici. Na konci verandy je vchod do sklepa a vedle na záchod. Dvůr je malý, na severní straně je ohraničen drátěným plotem, takže ze dvora je otevřený výhled k Újezdu, k sokolnickému nádraží a k Mohyle míru. Do dvora vedou dvířka z postranní uličky, Na dvoře u dvířek stojí prádelna s cementovou dlažbou a komínem, vlevo jsou dva zděné chlívký pro vepřový dobytek, z nichž jeden slouží jako kurník pro drůbež a druhý skladiště na uhlí. Na dvoře za kanceláří jest dřevník, blíže vchodu do sklepa stojí studně.

Stropy nad kuchyní a světnicí vedla kuchyně jsou trámové dle starého způsobu. Vchod na půdu je z venku z boční uličky, na konci uličky vlevo branka do zahrádky. Všechny místnosti jsou v dobrém stavu a suché. K faře nenáleží žádný fundus instruktur (majetek), taktéž nemá fara renty a žádné pozemky, ale za starých časů měla 3 lány."

Takto převzal faru P. Alois Svára, když byly Žatčany vyfařeny z újezdské farnosti a on byl 27.4.1931 jmenován prvním farářem obnovené římskokatolické farnosti žatčanské. Na slavnost Nejsvětější Trojice 31. května 1931, ve výročí 800 let trvání obce, byl slavnostně instalován.

Od té doby byla fara obsazena a udržována v pořádku až do smrti třetího faráře děkana P. Františka Běbara v roce 1963. Když se fara uvolnila, využila toho státní správa, z místností vpravo od vchodu zřídila část archivu okresního úřadu a také sklad civilní obrany obce. Místnosti byly nepřístupné, nevětrané, začaly vlhnout, zvenku i zevnitř opadávala omítka, nosné zdi se začaly trhat, stropy se bortily.

Po příchodu P. Jana Peňáze do farnosti byla v r. 1984 opravena kancelář vlevo od vchodu tak, aby se v ní mohlo příležitostně úřadovat, jiné místnosti byly upraveny jen nejnnutněji, byla dána nová střešní krytina (bobrovka). Všechno ostatní dále chátralo.

O deset let později, v roce 1994, se farní společenství rozhodlo, že bude fara generálně opravena. Práce byly zahájeny 16. srpna 1994. Ukázalo se, že čelní zeď je ve velice špatném stavu, proto musela být zbourána, vybetonovány nové základy a na vodorovnou izolaci postavena zeď, také boční zeď od uličky musela být zbořena a nově postavena. Do celkem dobrých rámců byla pořízena nová okenní křídla a zabudovány nové vchodové dveře. Střecha byla opatřena novými žlaby, pro budovu zřízena přípojka plynu.

V roce 1995 byla zřízena nová elektrická přípojka, zhotovena a provedena fasáda, dány nové okapy, podezděny vchodové zdi a zeď v kanceláři od Simandlového, kancelář vymalována.

V roce 1998 bylo rozhodnuto, že vnitřek fary bude zcela přebudován. V pravé části byla zřízena velká společenská místnost, kuchyňka a sociální zařízení, levá část fary měla být upravena jako samostatný jednopokojový byt s vlastním sociálním zázemím. Projekt stavby vypracoval náš rodák stavitel František Lauterbach z Měnína a na provedení prací bylo vypsáno výběrové řízení. Zakázku získala místní stavební firma Miroslava Kleina z č. 302 s tím, že všechny pomocné práce budou provádět farníci zdarma. Rozpočtové náklady činily 413 tis. Kč.

S pracemi se začalo ještě v tom roce. Všechny příčky v pravé části fary byly vybourány, podlahy vytrhány, provedena vodorovná izolace, staré stropy sejmuty a nahrazeny novými ze sádrokartonů a tepelnou izolací, stará dřevěná veranda zrušena, prostor rozšířen a rozdělen na 2 části, v každém vybudováno sociální zařízení s tepelně izolovanými sádrokartonovými stropy.

V roce 1999 se spěchalo s dokončením společenské části fary, protože se 9. května ve farnosti udělovalo biřmování. Do té doby se stihlo provést vnitřní omítky, položit keramickou dlažbu ve společenské místnosti a kuchyňce, provést obklady soc. zařízení, instalovat domácí vodárnu, zabudovat vanu v koupelně a usadit záchodové mísy, nainstalovat osvětlovací tělesa, provést výmalbu a nátěry. Pro biřmování byla již společenská místnost využita.

Do konce r. 1999 byla potom provedena finančně náročná instalace plynu a ústředního topení, dokončeny dlažby v soc. zařízeních, dokončeny nátěry a malba. Pro budoucí sklad a márnici byly vykopány a vybetonovány základy.

V r. 2000 se zahájila rekonstrukce obytné části budovy s přístavbou skladu a márnice. Stará kuchyňka byla zbourána, byly vybetonovány základy pro budoucí dvorní křídlo. Také polorozpadlá kolna na dvoře byla zlikvidována.

V r. 2001 byla provedena hrubá stavba dvorního křídla, zprovozněna světnice z uliční strany, prodlouženo topení, vodovod a instalováno el. vedení. Zdící práce byly provedeny zadarmo brigádníky (použily se cihly ze zbourané kolny). Tesařské, pokrývačské práce a vnitřní omítky provedla místní firma Petr Novák č. 303, elektroinstalaci Vojtěch Hlouch č. 39, topení a vodu Jaroslav Kalvoda ml. č. 180. Také bylo zabudováno okno do kuchyně a spíže. V tom roce se proinvestovalo přes 100 tis. Kč.

V r. 2002 se dokončovací práce zpomalily, byla jen položena vrchní betony v kuchyňce a spíži, do obou místností provedeny zateplené sádrokartonové stropy. Nebylo vyjasněno užívání bytu po dokončení. Farní rada se usnesla, že má celá fara sloužit výhradně farnímu

společenství, naopak část aktivních brigádníků navrhovala, aby byla bytová jednotka pronajata spolehlivé rodině, která se bude o faru starat. Mezitím došlo ke střídání duchovních správců, věc zůstala nedořešena.

Přesto velkým úsilím dobrovolných pracovníků, sponzorskými dary, sbírkami farníků na tyto potřeby, a dobře odvedenou prací dodavatelů se podařilo zachránit zchátralou budovu a vytvořit v ní moderní prostředí pro potřeby našeho společenství.

Průběh přestavby fary

Zpráva přednesená členem farní rady Petrem Jašou neděli 27. února 2000 při slavnosti uvedení společenské části fary do provozu

Jedním z důvodů, proč jsme se dnes setkali, je otevření společenské části naší fary pro farní společenství. Dovolte mi říct úvodem několik slov k historii této farní budovy. Původní stará fara stávala hned vedle hřbitova a nová fara se tam měla také před

1. světovou válkou stavět. Kostelní jednota, která usilovala o obnovení samostatné farnosti, v roce 1919 koupila tento dům č. 29 a upravila ho na provizorní faru a ještě téhož roku se na faru přestěhoval z Újezda kaplan P. Oswald Šurý. S první přestavbou fary se začalo až po roce 1924, když byl správcem farnosti ustanoven P. Alois Svára. Podoba Úpravy fary se více jak 60 let nezměnila, jen na ni hloidal zub času, zvláště když po smrti našeho třetího faráře pana děkana Františka Běbara v roce 1963 osiřela.

První záchranné práce byly provedeny v roce 1984 za působnosti otce Peňáze. Tehdy byla dána nová střešní krytina a částečně se opravila kanceláře a kuchyňka vlevo od vchodu. Jinak vše dále chátralo.

O 10 let později, v letech 1994 a 1995, začala první etapa důkladné obnovy budovy zbouráním staré čelní zdi a štítové zdi od Buchtového, postavením nové odizolované zdi, provedením fasády a elektrické přípojky. Z venku se zdálo, že je fara v pořádku, ale vnitřek byl neutěšený. Jedním z prvních úkolů nově zvolené farní rady bylo rozhodnout, jakým způsobem bude fara dále opravována. Schválila zásadní postup, tj. provést celkovou přestavbu interiéru fary podle projektu vypracovaného naším rodákem Františkem Lauterbachem z Měnína v roce 1998.

Ještě téhož roku jsme se pustili do odvážného, finančně i pracovně náročného díla. V pravé části budovy byly zbourány příčky, zlikvidovány staré stropy, vodorovně zaizolovány podlahy, dány sádkartonové stropy s tepelnou izolací, na místě staré dřevěné verandy zbudováno zděné sociální zařízení, provedena nová elektroinstalace, instalace plynu a ústředního topení, vodoinstalace s vlastním ponorným čerpadlem, dlažby, obklady, nátěry, malby, žaluzie, zatěsnění oken a dveří a další a další práce, které se při rekonstrukci, někdy i neočekávaně vyskytly.

Celkové náklady na přestavbu fary za roky 1994 až 1999 činily 612 tis. Kč, z toho přispěla obec 60 tis., hodnota zdarma provedených prací vycházející z odpracovaných hodin brigádníky je vyčíslena částkou 125 tis. a zbytek ve výši 427 tis. Kč byl hrazen za sbírek a peněžitých darů věřících. Při pracích se vystřídalo 50 brigádníků, kteří odpracovali na 3 tisíce brigádnických hodin, někteří více jak 100 hodin. Navíc byl zdarma zpracován projekt přestavby, plynofikace, ústředního topení, budoucí márnice, byly darovány shrnovací dveře a žaluzie, celá kuchyňská linka, elektrický sporák, čalouněná souprava, knihovna i s knihami a skříňky. Odborné řemeslné práce v oborech zedník, tesař, elektrikář, sádkartonář, vodoinstalace, instalace plynu, topenář, dlažby a obklady, stolařské práce, instalace žaluzií a těsnění oken, práce natěračské a malířské byly prováděny našimi spolubratry většinou zdarma nebo v režijních nákladech. Ženy se podílely na prvním úklidu po stavebních pracích před biřmováním a před dnešní slavností. Společenskou část fary předáváme dnes do užívání a přejeme si, aby svému účelu dobře sloužila.

Kněží žatčanské farnosti

<i>Období</i>	<i>Jméno</i>	<i>Poznámka</i>
1247	nejmenovaný farář u Sv. Martina	
1351	Jan Stendal	farář - ustanoven kanovníkem u sv. Petra v Brně
do roku 1634	nejsou o farnosti záznamy	
od roku 1634 do roku 1931	kostel spravován kněžími z Újezda	obec přiřazena k Újezdu
1867 - 1908	ThDr. Karel Beránek z Křížanova	čestný kanovník, arcikněz mikulovský, děkan židlochovický, farář újezdský
1909 - 1946	František Bébar z Drnovic	farář a děkan újezdský
1909 - 1949	Karel Gamba z Chválkovic	kaplan a katecheta újezdský
1919 - 1924	Osvald Šurý z Drnovic	přidělený kaplan do Žatčan
1924 - 1931	Alois Svára z Olomouce	přidělený kaplan do Žatčan
1931 - 1938	Alois Svára z Olomouce	1. farář obnovené farnosti žatčanské
1938	Vladimír Boks z Brna	duchovní správce
1938 - 1940	Vilém Klim z Vídně	duchovní správce
1939	Josef Soukop z Jakubova	zastup. kaplan za nemoc. P. Klima
1939 - 1940	František Zdražil z Olešné	zastupující kaplan za P. Klima
1941 - 1946	Václav Kosina z Křepic	2. farář
1947 - 1956	František Bébar z Drnovic	3. farář
1956 - 1978	František Šrámek z Mor. Knínic	duchovní správce na faře v Měnině
1978 - 1982	Otmar Kaplan z Otmarova	duchov. správce na faře v Moutnicích
1982 - 1990	Jan Peňáz - z farnosti Jámy	duchov. správce na faře v Moutnicích
1990	Pavel Haluza z Mor. Krumlova	duchov. správce na faře v Moutnicích
1990 - 1992	Jiří Landa z Brna	duchov. správce na faře v Moutnicích
1992 - 1994	Milan Mihulec, salesián ze Slovenska	kaplan z Újezda
1994 - 2000	Josef Daněk, salesián z Jiříkovic	duchov. správce na faře v Újezdě
2000 - 2002	Antonín Špaček, salesián z Tiché	duchov. správce na faře v Újezdě
2002 - dosud	Miroslav Dibelka z Frýdku-Místku	duchov. správce na faře v Újezdě

Kněží v Žatčanech od roku 1919 podle délky působení ve farnosti

roků	období	jméno kněze
23	1956 - 1978	František Šrámek z Mor. Knínic
17	1947 - 1963	František Bébar z Drnovic
15	1924 - 1938	Alois Svára z Olomouce
9	1982 - 1990	Jan Peňáz z farnosti Jámy
6	1941 - 1946	Václav Kosina z Křepic
6	1994 - 2000	Josef Daněk z Jiříkovic
5	1919- 1924	Osvald Šurý z Drnovic
5	1978 - 1982	Otmar Kaplan z Otmarova
3	1938 - 1940	Vilém Klim z Vídně
3	1990 - 1992	Jiří Landa z Brna
3	1992 - 1994	Milan Mihulec ze Slovenska
2	1939 - 1940	František Zdražil z Olešné
2	2000 - 2002	Antonín Špaček z Tiché
1	1938	Vladimír Boks z Brna
1	1939	Josef Soukop z Jakubova
1	1990	Pavel Haluza z Mor. Krumlova
	2002 - dosud	Miroslav Dibelka z Frýdku -Místku

Osobní údaje kněží žatčanské farnosti

První zmínka o duchovní správě je z roku 1247. V té době byl kostel zasvěcen sv. Martinu, jméno kněze není známo.

P. Jan Stendal

O něm je zmiňováno, že jako farář žatčanský byl v roce 1351 jmenován papežem Klementem VI. kanovníkem brněnským. Stendal si však žatčanskou faru podržel.

Potom nejsou o farnosti žádné záznamy, teprve v roce 1634 je uváděno, že je kostel spravován z Újezda. Až po koupi domu č. 29 a jeho prozatímní úpravě na faru v roce 1919 začínají kněží ve farnosti působit trvale.

P. Osvald Šurý

Nar. 9.8.1888 v Drnovicích u Lysic, na kněze vysvěcen 20.7.1913 v Brně.

Začal působit v Čučicích, v roce 1918 byl kaplanem v Újezdě. 29.7.1919 se přistěhoval na nově zřízenou faru v Žatčanech jako přidělený kaplan a působil zde do roku 1924. Pak byl farářem v Sulkovci, Drnovicích a Sebranicích. Zemřel v roce 1952 a je pohřben v Drnovicích.

P. Alois Svára

Nar. 8.6.1885 v Olomouci, vysvěcen 16.7.1911 v Brně.

Působil jako kaplan v Šaraticích. Do Žatčan přichází v roce 1924, 27.4. 1931 je jmenován prvním farářem obnovené farnosti. Slavnostně byl instalován na hody 31.5. 1931. V roce 1938 odchází do Černé Hory u Blanska, je jmenován děkanem a arciknězem. Zemřel v roce 1971 poslední den dovolené ve Vysokých Tatrách ve věku 87 let, je pohřben v Olomouci.

P. Vilém Klim

Nar. 7.9.1890 ve Vídni, vysvěcen 5.7.1924 v Brně.)

Před příchodem do Žatčan byl kaplanem v Šaraticích a ve Znojmě, kde byl od roku 1936 farářem. Do Žatčan nastoupil v roce 1938, ale pro dlouhodobou nemoc vykonával úřad jen krátkou dobu. Od roku 1941 byl kaplanem v Domamili a od roku farářem Kdousově, kde také v roce 1946 zemřel a je pohřben.

P. Josef Soukop

Nar. 17.5.1914 v Jakubově, farnost Vysoké Popovice, vysvěcen 5.7.1938 v Brně.

Ve farnosti působil jako zastupující kaplan za nemocného P. Klima od ledna do srpna 1939. Potom odešel do Šlapanic, v roce 1947 byl jmenován ekonomem brněnského semináře, v roce 1969 byl jmenován domským vikářem, jako velký náčelník vedl ministranty v diecézi. Jako nepohodlný pro režim byl v roce 1970 přeložen do Drnholce, do r. 1979 byl administrátorem v Dolních Loučkách, od r.1984 ve Žďárci. Zemřel v roce 1989 a je pohřben v Dolních Loučkách.

P. František Zdražil

Nar. 1.10.1912 v Olešné u Nového Města na Moravě, vysvěcen 5.7.1936 v Brně.

Byl kaplanem v Jimramově, administrátorem Bystřici nad Pernštýnem a Noslavi, od září 1939 do června 1940 zastupoval nemocného P. Klima v Žatčanech. Potom působí v Bořitově a zakrátko vstupuje do Tovaryšstva Ježíšova a jako misionář umírá v Austrálii v Melbourne v 17. roce řeholního života v roce 1958.

P. Václav Kosina

Nar. 28.9.1912 v Křepicích, vysvěcen 5.7. 1936 v Brně.

Po vysvěcení působil ve Ždánicích, Drnovicích a Bořitově. Do Žatčan přišel 9.5.1941 a byl jmenován druhým farářem v novodobé historii farnosti. 1.10.1946 odchází do Tvarožné. Zemřel v roce 1966 v Hodoníně a je tam pohřben.

P. František Bébar

Nar. 3.10.1876 v Drnovicích , vysvěcen 29.7.1900 v Brně.

Kaplanem v Běhařovicích u hraběte Huyna, od r. 1904 sekretářem a ceremoniářem u biskupa Huyna, od r. 1909 do roku 1946 farářem a děkanem v Újezdě. Významně se zasloužil o obnovení žatčanské farnosti v roce 1931.

Do farnosti přešel na vlastní žádost po odchodu P. Kosiny v roce 1946 jako třetí farář žatčanský. Na odpočinek odešel k 1. únoru 1956, na faře stále bydlel a vypomáhal svému nástupci v duchovní správě. Zemřel 15.2.1963 a je pochován v kněžském hrobě na místním hřbitově.

P. František Šrámek

Nar. 1.12. 1920 v Moravských Knínicích, vysvěcen 5.7.1946 .

Byl jako kaplan v Moravských Budějovicích, administrátor v Načeraticích a Dyjích a ve Strachotíně. Od 1.7.1955 se stává administrátorem v Měnině a od 21.1.1956 řídí naši farnost z Měnina až do roku 1978. Mezitím se stává děkanem židlochovického děkanátu. V naší farnosti působil přes 22 let - nejdéle ze všech kněží. Od 1.7.1978 se stává administrátorem v Dambořicích, nyní (rok 2002) působí v Přisnoticích.

P. Otmar Kaplan

Nar. 22.12.1939 v Otmarově, vysvěcen 24.6.1962 v Litoměřicích.

Působil v Žernůvce, Novém Městě na Moravě, Vranově, Lysicích, Pozořicích a Mikulčicích, odtud přichází v lednu 1978 jako administrátor do Moutnic a od července 1978 dojíždí do Žatčan. V roce 1982 byl přeložen do Třebíče, svoji kněžskou pouť končí ve farnosti Tvrdonice 11.7.1997 smrtí při vlastní autohavárii, tam je pohřben.

P. Kaplan byl na všech působištích velice oblíben, zvláště mezi mládeží, ke které se dovedl jako mladý kněz nenuceně přibližovat. a organizovat pro ni poutavé aktivity. Proto byl komunistickým režimem stále sledován a pořád překládán z místa na místo.

Pro naši farnost je významné, že zahájil velkou rekonstrukci interiéru kostela.

P. Jan Peňáz

Nar. 29.6.1951 v Novém Městě na Mor., rodák z farnosti Jámy. Vysvěcen 25.6.1978 v Brně

Působil krátce jako kaplan na Vranově u Brna a od listopadu 1978 v Jedovnicích.

Do moutnické farnosti přišel 1.11.1982 a do naší farnosti odtud dojížděl. Za osmiletého působení obětavě pečoval o rozvoj duchovního života a dokončování oprav kostela . Byl výborným organizátorem, u všeho byl, zajišťoval peníze na opravy, odborné práce i účast brigádníků .

Z jeho působení doznal interiér kostela nynější podoby. V roce 1985 založil 2. farní kroniku, ve které se dovídáme mnohé události z nejstarší historie farnosti a obce až do roku 1990.

Z kroniky byla do tohoto přehledu převzata řada informací.

Z farnosti odchází v roce 1990 jako farář a děkan do Velkého Meziříčí, kde působí dodnes.

P. Pavel Haluza

Nar. 23.5.1960 v Moravském Krumlově, na kněze vysvěcen 26.6.1998 v Brně.

Začal působit jako kooperátor v kostele u sv. Janů. Do moutnické a naší farnosti přešel na krátkou dobu zastupování od 25.5.1990 do 31.7.1990.

Od 1.8.1990 byl administrátorem v Jimramově - Dalečíně. 1.7.1996 je administrátorem v Kobylí, Vrbici a Bořeticích, bydlí na faře v Kobylí.

P. Jiří Landa

Nar. 6.7.1947 v Brně, vysvěcen 29.6.1974 v Brně.

Od 1.8.1990 do 1.9.1992 byl administrátorem v Moutnicích a Žatčanech.

V letech 1993 - 1996 působil v Blučině a Měnině, v roce 1997 ve Vladislavi. Po roční nemoci je od r. 1999 výpomocným duchovním v Brně - Králově Poli.

P. Milan Mihulec, salesián

Nar. 9.7.1960 v Ružomberku na Slovensku, vysvěcen 26.6.1988 v Brně.

Před příchodem do Žatčan byl v roce 1990 kooperátorem v Rosicích a Neslovicích, v r. 1991 farářem v Rosicích a administrátorem v Neslovicích.

Od 1.9.1992 do 1.9.1994 byl kooperátorem v Újezdě a administrátorem v Žatčanech.

Od 1.9.1994 do 1.7.1996 působil jako kooperátor ve Šlapanicích a administrátor v Praci.

Od 1.7.1996 je farním vikářem v kostele P.Marie Pomocné v Brně - Žabovřeskách.

P. Josef Daněk, salesián

Nar. 6.5.1951 v Brně, rodná obec Jiříkovice, na kněze vysvěcen 26.6.1997 v Brně.

První působiště měl v Koberčicích. Od 1.8.1990 se stal farářem v Kunstátě a administrátorem v Sebranicích. Od 1.9.1991 byl farářem v Újezdě a administrátorem v Telnici. Když 1.9.1994 nastoupil do Telnice P. Doležal stal se administrátorem v Žatčanech.

1.8.2000 odchází jako farní vikář do kostela P. Marie Pomocné v Brně - Žabovřeskách, v roce 2002 se tam stává farářem.

P. Antonín Špaček, salesián

Nar. 3.4.1957 v Čeladné, rodem z Tiché u Frenštátu p. Radhoštěm, na kněze vysvěcen 26.6.1983 v Brně.

Po vysvěcení působil jako kaplan v Jedovnicích u Macochy, od r. 1987 byl farářem v Drnovicích u Vyškova a okolí, od r. 1991 farářem ve Valči, Dalešicích a Krhově.

Do Újezda u Brna přešel jako farář a současně jako administrátor Žatčan od 10.9. 2000.

Od 1.9.2002 působí jako kněz pro naše krajany ve Švýcarsku.

P. Miroslav Dibelka, salesián

Nar. 29.9.1956 ve Frýdku - Místku, odkud také pochází. Vyučil se strojním zámečnickem, dálkově absolvoval gymnázium a po vojně v roce 1978 studoval teologii v Litoměřicích. Na kněze byl vysvěcen 25.6.1983 v Olomouci, primiční mši sv. sloužil 2. 7. 1983 ve Frýdku - Místku. Téhož roku nastoupil jako kaplan do Šumperska. V roce 1985 se stal farářem v Hrabyni, od roku 1988 působil v Bělutině, od roku 1990 v Hranicích na Moravě, v roce 1992 přešel do Českých Budějovic, v roce 1994 do Hrubé Lhoty - Lípova na jižní Moravě, v roce 2001 v Rumburku v Čechách. Farářem Újezda a Žatčan byl ustanoven k 1.9.2002. Bydlí na újezdské faře se spolubratrem P. Karlem Doležalem, farářem pro Telnici a Sokolnice.

Kněží z naší farnosti

P. Antonín Suchánek

Narozen 29. června 1976 v Třebomyslicích č. 52 (nyní orlovna), vstoupil do minoritského řádu v rakouské provincii, přijal jméno Dominik, na kněze vysvěcen v r. 1908, po rozpuštění řádu učil náboženství na vídeňských školách. Ke konci života odjel domů kvůli těžké nemoci, zemřel v Brně 7. Března 1926, pochován je v kněžském hrobě v Žatčanech.

P. Břetislav Lauterbach

Narozen 5. listopadu 1914 v Žatčanech č. 10, na kněze vysvěcen 5.7.1941 v Brně, primici měl v Žatčanech 6.7.1941, do roku 1945 kaplan v Moravských Budějovicích, administrátor v Načeratcích, v letech 1949 až 1981 farář v Ořechově - Tikovicích, od roku 1981 administrátor v Boleradicích. Zemřel 7. srpna 1986 a je pochován v rodinné hrobce na hřbitově v Žatčanech.

P. Antonín Hladký - salesián

Narozen 2.11.1926 ve Znojmě, v roce 1939 se přestěhoval se svými rodiči do Žatčan, před přijetím kněžské svátosti bydlel v domě č. 243. Na kněžství se připravoval od 15.8.1946 až do 20.6.1963. Mezitím byl 3 roky na vojně u PTP, v roce 1957 odsouzen na osmnáct měsíců do vězení za údajnou nepřátelskou činnost proti režimu. Několik roků pracoval jako dělník. Vysvěcen byl v Praze kardinálem Štěpánem Trochou. Primici měl 28.9.1969 v Žatčanech. V letech 1970 až 1975 působil v Teplicích - Třnovany, od r. 1975 v Hodkovicích nad Mohelkou (přifařeny měl obce Jenišovice, Jeřmanice, Bukovina a Vlastibořice), v letech 1988 až 1998 byl v Jiříkově u Rumburku a Filipově a od 1.1.1999 působí v Rumburku.

P. Pavel Křivý

Narodil se 2.11.1969 v Brně, od narození bydlel se svými rodiči v Žatčanech na č. 274. Po absolvování Střední průmyslové školy v Brně studoval bohosloví na Teologické fakultě Palackého univerzity v Olomouci. Na kněze vysvěcen 27. června 1998, primiční mši sv. sloužil na návsi v Žatčanech dne 4. července 1998. Působil nejdříve jako kaplan v Křižanově, od 1.8.1999 do 31.7.2000 byl kaplanem v poutním chrámu Panny Marie Bolestné ve Sloupě na Blanensku a farářem v okolních vesnicích Vysočanech a Němčicích. Od 1.8.2000 je administrátorem v Podivíně a Bulharech.

Řeholní sestry z farnosti

Jenovéfa Klanicová,

řeholním jménem Marie Ludmila. Narodena 3. 1. 1893 v Žatčanech č. 3, od r. 1912 v řádu sv. Voršily v Přestavlkách, po roce 1950 v Liberci, Broumově a Vidnavě, od r. 1954 v Bílé Vodě. Zemřela 12.1.1974 v Bílé Vodě.

Marie Fuchsová,

řeholním jménem Marie Michaela od Panny Marie Vítězné. Narodena 12.7.1895 v Těšanech jako dcera učitele, který přešel do Žatčan, pokřtěna v Moutnicích, vyrůstala v Žatčanech. Roku 1916 vstoupila do řádu sv. Voršily, sliby složila v r. 1918 v přítomnosti Antonína Cyrila Stojana. Zemřela 16.4.1971 v Bílé Vodě.

Marie Poláčková,

řeholním jménem Marie Dolorosa. Narodena 12.12.1929 v Žatčanech č- 71, od r. 1949 v klášteře kongregace sester Křížových, působila v Choryni, Fryštáku, Lukavci, nyní pracuje v Domově důchodců v Radkově Lhotě u Dřevohostic.

Varhaníci

Můžeme se domnívat , že v 19. století hrávali v kostele učitelé , kteří sem docházeli z Újezda, jak je o tom zmínka ve školní kronice.

Jakub Slouk,

narozen 15.5.1825 v Žabčicích, působil zde jako podučitel, v r. 1847 byl přijat do benediktinského kláštera v Rajhradě, složil slavné sliby, přijal jméno Vojtěch, v r. 1860 byl vysvěcen na kněze. Působil v duchovní správě v Rajhradě a v Ostrovačicích. Byl vědecky činný, sestrojil známý rajhradský glóbus.

Antonín Lefner,

narozen 13.6.1822 v Pustiměři, při zřízení samostatné školy v Žatčanech zde působil jako učitel v letech 1860 - 1891, plných 31 let. Zemřel na odpočinku v r. 1908 ve věku 86 let v Žatčanech.

Gabriel Richter,

narodil se 15.10.1862 ve Střílkách, jako učitel zde působil v letech 1890 - 1903.

Jan Fuchs,

narozen 10.10.1867 v Německých Bránicích, učil zde v letech 1903 - 1923, v roce 1922 se vzdal varhanického místa.

Antonín Sedláček,

narozen 3.5.1904 v Žatčanech č. 22. Jeho předchůdce se vzdal varhanické služby náhle, v obci se hledal vhodný nástupce. Volba padla na mladého, 18. letého rolnického syna. Rozhodnutím újezdského faráře P. Františka Bébara byl Antonín Sedláček jmenován varhaníkem od 3. února roku 1922, ač v té době ještě hru na varhany neovládal. S velkou pílí a láskou se rychle začal varhanictví věnovat a celý život tuto službu zastával. Plných 70 let doprovázel hudbou a zpěvem farníky při bohoslužbách, svatbách , pohřbech a jiných církevních obřadech. V neděli dne 2.2.1992 se ve svých 88 letech s varhanickou činností rozloučil, když naposledy v našem kostele zasedl za varhany a doprovodil přítomné při chvalozpěvu ” Bože, chválíme Tebe”. Zemřel 17. listopadu téhož roku .

František Hladký,

narozen 13.7.1960, bytem v Žatčanech č. 147. Varhanictví se ujal v roce 1992 při svém zaměstnání zdravotního technika. I když neměl varhanickou průpravu, ve hře na varhany se stále zdokonaluje , uplatňuje zpěvy nové liturgie a písně z nového kancionálu. Varhanické službě věnuje obětavě všechn volný čas.

Kostelníci

Josef Sedláček z čísla 22,
narozen 10.4.1835, zemřel 20.2.1917. Dlouhodobý starosta obce. Byl kostelníkem 59 let.
Ke konci života mu vypomáhal jeho syn.

Josef Sedláček z čísla 81,
narozen 11.9.1871, zemřel 13.11.1943. Kostelníkem byl 30 let.

František Krejčířík z čísla 34,
narozen 7.10.1901, zemřel 2.8.1968. Kostelníkem byl v letech 1941 - 1945,
vypomáhal mu jeho tchán Tomáš Matoušek z č. 39.

František Sehnal z čísla 192,
narozen 28.7.1885, zemřel 17.2.1952. Kostelníkem v letech 1946 - 1947.

Albert Kalvoda z čísla 204,
narozen 7.4.1891, zemřel 22.12.1973 v Ostravě Porubě, pochován je v Žatčanech.
Kostelníkem v letech 1948 - 1957.

František Zezula z čísla 228,
narozen 1.9.1904, zemřel 26.2.1982. Původně učitel a ředitel naší obecné školy, za totality
v r. 1957 ze školství pro náboženské přesvědčení vyloučen, pak pracoval jako dělník
v tiskárně. Kostelníka vykonával v letech 1957 - 1960.

Josef Hladký z čísla 243,
narozen 1.3.1901 v Koněšíně, zemřel 31.7.1970. Kostelníkem byl od r. 1960 do své smrti
v roce 1970.

Josef Hladký z čísla 57,
narozen 14.6.1928 ve Znojmě. Kostelnictví převzal po smrti svého otce v roce 1970 . Přes 30
let nezištně, obětavě a pečlivě sloužil v této funkci Bohu i lidem. Kromě toho pomáhal své
manželce v péči o kostel. V polovině r. 2002 vážně onemocněl a nemohl již kostelnickou
službu vykonávat, zemřel 28. Dubna 2003 ve věku 75 let. Prozatím vykonává kostelnickou
službu syn František (varhaník) a jeho dva synové.

Péčovatelé o kostel

O úklid , květinovou výzdobu a čistotu kostela pečovala do r. 1938 Terezie Matoušková
z č.30, od r. 1938 Veronika Kalvodová z č. 110 a Marie Matoušková z č. 57 od r. 1970
Josef Hladký z č. 57, od r. 1984 jeho manželka Olga Hladká z č. 57. V roce 2000 se v úklidu
kostela po týdně střídají dvojice žen. Paní Hladká provádí mimořádné práce v průběhu týdne .

Kostelním hospodářem byl dlouhá léta Jan Zezula st. z č. 176, po něm jeho syn Jan Zezula
z č. 176.

Účast na bohoslužbách 20. dubna 1997

Sčítání probíhalo v katolických kostelích celostátně. Každý účastník bohoslužby vyplnil sčítací lístek (za malé děti vyplňovaly rodiče) s údaji obsaženými v následující tabulce. Výsledky za farnosti spravované z Újezda byly zveřejněny ve farním časopise VIA.

věk	Telnice a Sokolnice	Újezd	Žatčany	počet obyvatel	z toho na mši sv.
do 10 let	35	65	25	80	31 %
11-20 let	48	70	28	108	26 %
21-30 let	36	36	20	110	18 %
31-40 let	39	45	19	95	21 %
41-50 let	38	39	19	102	19 %
51-60 let	40	47	18	74	24 %
61-70 let	52	75	20	93	21 %
71-80 let	51	64	29	45	64 %
nad 80 let	14	19	6	20	30 %
celkem	353	460	184	727	25 %
z toho muži	132	186	68	348	20 %
ženy	221	274	116	379	31 %
průměr. věk	44,3	42,6	41,7		
výdělečně činní ANO	125	135	64		
NE	228	325	120		

Účast na bohoslužbách 20.4. 1997 podle věku.

poř.	Telnice a Sokolnice		Újezd		Žatčany	
	věk	počet osob	věk	počet osob	věk	počet osob
1.	61-70 let	52	61-70 let	75	71-80 let	29
2.	71-80 let	51	11-20 let	70	11-20 let	28
3.	11-20 let	48	do 10 let	65	do 10 let	25
4.	51-60 let	40	71-80 let	64	61-70 let	20
5.	31-40 let	39	51-60 let	47	21-30 let	20
6.	41-50 let	38	31-40 let	45	51-60 let	19
7.	21-30 let	36	41-50 let	39	31-40 let	19
8.	do 10 let	35	21-30 let	36	51-60 let	18
9.	nad 80 let	14	nad 80 let	19	nad 80 let	6
	celkem	353	celkem	460	celkem	184

Účast na bohoslužbách 20. dubna 1997 podle obcí

	Telnice a Sokolnice	Újezd	Žatčany
počet obyvatel	2941	2668	727
počet katolíků podle sčítání v roce 1991	1886	1691	543
na mši sv. 20.4.1997	353	460	184
z počtu obyvatel katolíci	64 %	63 %	75 %
z katolíků na mši svaté	12 %	17 %	25 %
průměrný věk obyvatel	38,3 roků	38,4 roků	38,8 roků
průměrný věk na mši sv.	44,3 roků	42,6 roků	41,7 roků

Farní rada

zvolená tajným hlasováním věřících v kostele v roce 1997

předseda | P. Josef Daněk - duchovní správce

členové | Pavel Dolák
František Hladký
Petr Jaša
Radomír Kalvoda
MUDr. Magda Kalvodová
Gabriel Lauterbach
Vladimíra Sedláčková
Ing. Oldřich Zapoměl ml.

Farní rada je poradním sborem duchovního správce ve věcech života farního společenství, v organizačních a ekonomických záležitostech, při údržbě a opravách církevního majetku. Jednání svolává duchovní správce podle potřeby. Po zvolení zajišťovala m.j. průběh oprav kostela a kaple v roce 1997, organizovala primiční slavnost P. Pavla Křivého, působila při přípravě biřmování a velkou měrou přispěla k rekonstrukci fary.

Od změny duchovního správce v roce 2000 se činnost farní rady prakticky zastavila.

Aktivity farníků v roce 2002

<u>ministranti:</u>	<u>schola</u>	<u>dívčí pěvecký sbor</u>
Adam Jaroš Ondřej Sedláček František Hladký Tomáš Hladký	Vladimíra Sedláčková Simona Hemalová Monika Kalvodová Martina Fialová	Lucie Hlouchová Veronika Hlouchová Kristina Hlouchová Magnadéna Hlouchová
Daniel Stibor Martin Stibor Karel Svoboda David Sýkora Odřej Dokoupil Pavel Chmelík	Karla Jarošová Věra Fialová Alžběta Zezulová Eva Jašová Alžběta Sedláčková Jana Sýkorová st.	Ludmnila Hlouchová Lenka Habigerová Terežka Poláčková Iva Poláčková Alžběta Sedláčková Nikola Doláková
Vojtěch Klein František Klein Štěpán Lauterbach Jan Dolák Jan Binek Michal Putna	Veronika Jarošová Antonín Sedláček Josef Fiala Lukáš Jurečka Jiří Dokoupil Zdeněk Sýkora	

Ministranty vede Jan Binek z č. 5, scholu Vladimíra Sedláčková z č. 306 a dívčí pěvecký sbor Lucie Hlouchová z č. 39.

V čteních mešních epištol se střídá celá řada laiků (lektorů).

Pobožnosti křížových cest jsou pořádány ve čtvrtek přede mši sv. a v neděli odpoledne v 15. hod. Ve čtení modliteb ke křížovým zastavením se střídají skupiny ministrantů, dětí do 10 let, děvčat, žena mužů. Tento způsob pobožnosti byl zaveden za působnosti P. Jana Peňaze.

Májové pobožnosti se konávají ve všední dny přede mši svatou, v neděli odpoledne.

Ve farnosti působí Růžencové sdružení a Modlitební společenství rodin.

Děkovné kříže v Žatčanech

Naši zbožní předkové vyjadřovali stavěním křížů úctu k ukřižovanému Spasiteli, poděkování za přijatá dobrodíní a též jako znamení těžkostí pozemského putování. Většina křížů byla postavena ve 2. polovině 19. století, vesměs s kamenným (pískovcovým) podstavcem, na němž je umístěn kovový kříž s Tělem Pána Ježíše, u paty kříže se soškou P. Marie. Kříže nacházíme na význačných místech v obci, na křižovatkách silnic a polních cest.

V katastru obce je celkem 11 křížů a 1 sousoší, z nichž 5 je postaveno uvnitř obce a 7 mimo obec. Některé z křížů jsou ve špatném technickém stavu, obec a farníci usilují o jejich postupnou opravu.

<p>Pamětní kříž u vchodu na hřbitov</p>	<p>Nejstarší a nejpamátnejší kříž v obci . Daroval jej v roce 1766 majetný pan Florián z Újezda, pocházející ze Žatčan. Je celý z mušlového vápence a jako uměleckohistorická památka z doby raného baroka je památkově chráněn. Naposledy byl odborně restaurován v r. 1996 akad. sochařem Martinem Kovaříkem ze Svratky.</p>
<p>Misijní kříž u kostela</p>	<p>Je zavěšen na hřbitově, u vchodu na kůr do kostela. Dali jej zhotovit farníci na památku svatých misí v roce 1900.</p>
<p>Vránův kříž na konci vesnice směrem k Telnici</p>	<p>Nechal jej v roce 1835 postavit tehdejší majitel mlýna "Na hrázi" (dnes budova užívaná ZD) Němec Paul Wrana . Nápis na kříži je německo - český. Kříž byl ve špatném technickém stavu a protože má značnou památkovou hodnotu, byl v roce 2002 demontován , přepraven do kamenické firmy, kde je na náklady obce restaurován.</p>
<p>sousoší Nejsvětější Trojice na návsi</p>	<p>Velké sousoší z roku 1872 nese nápis: „ Ke cti a chvále Nejsvětější Trojice věnovala Rosálie Hedrichová. Na památku osvobození z poroby dala opravit farnost žatčanská." Na hlavici stupňovitě členěné památky je vytesáno sousoší Nejsvětější Trojici, na nižších stupních sochu P. Marie stojící na měsíci, postavy svatých a andílků. Přestože bylo sousoší v roce 1993 restaurátorsky ošetřeno, nynější stav vyžaduje nutnou opravu.</p>
<p>Kunderův kříž u sokolovny</p>	<p>Kříž nechal koncem 19. století postavit tehdejší starosta obce Antonín Kundera. Při osvobození obce v závěru 2. světové války byl podstavec kříže povelan tankem, železný dvoumetrový kříž rozlomen. Na památku skončení války jej obec v roce 1946 obnovila. V roce 1998 byl kříž znovu opraven a prostor kolem něho upraven.</p>

Veissův kříž 100 m za vesnicí vlevo u silnice směrem k Nesvačilce	Kříž byl postaven v roce 1854, renovován v roce 1912, nese latinský nápis. Okolí je vysázeno květinami, keři a stromy a je o ně pečováno.
Fialův kříž pod kopečkem vpravo u silnice do Nesvačilky	Děkovný kříž s nápisem: " Na památku přijatých milostí a k uctění přehořké smrti, kterouž neskonala láska Syna Božího Krista Ježíše pro naši spásu podstoupila , tento kříž s vděčnou myslí postavili a věnovali manželé Jan a Barbora Fiala v Žatčanech 1883 ."
Sedláčkův kříž na kopečku vpravo u silnice do Nesvačilky	Původní kříž, pravděpodobně menší, věnovali Josef a Josefa Sedláčkovi v roce 1868, obnovili František a Barbora Sedláčkovi v Žatčanech L.P. 1916. Robustní kříž je v celkem dobrém stavu.
Králův kříž vpravo za mostem přes Cezavu na silnici do Újezda	V milostivém létě obnovené spásy v roce 1879 věnovali manželé František a Kateřina Královi z Třebomyslic. Kříž byl v roce 2001 opraven.
Eliášův kříž demonťován k opravě	Do roku 2002 stával v polích za drůbežárnou v trati Vrchní půllán. Do roku 1949 kolem něj vedla polní cesta k pozemkům samostatně hospodařících zemědělců. Na značně poškozeném kříži je veršovaný nápis a jména manželů Jakuba a Anežky Eliášových ze Začan s datem 1879. Začátkem roku 2003 byl demonťován k celkové opravě .
Kalvodův kříž na okraji Starého lesa	Na již skoro nečitelném nápisu se dovídáme, že byl ž postaven od manželů Václava a Cecilie Kalvodových L.P. 1872. O robustní kříž uprostřed zeleně se nikdo nestará, potřebuje opravu.
Fialův kříž u mostku přes Hranečnický potok v k.ú. Nesvačilka	Je postaven nejvzdáleněji od obce, v trati, které se říkalo „Přední spodky“. Při pozemkových úpravách přešel pozemek do k.ú. Nesvačilka. Na robustním pískovcovém podstavci se nachází litinový zdobený kříž. Nápis na kříži je nečitelný, nelze ani zjistit rok pořízení. Podle ústního podání jej nechala postavit rodina Fialova ze Žatčan. V roce 1968 byl částečně opraven a opatřen nápisem "Pochválen buď Ježíš Kristus". Není v dobrém stavu.